

endogsaa af en anden Person, hvorfor skulde det saa være ham til Ginder, naar han faar et Tilskud af Kommunens Kasse samtidigt med, at han faar det frivilligt gennem det fri Fattigvæsen. Vi kunne jo paa en Maade kalde det baade frit og tvungent, det er forsaavidt tvungent, som det er tvungent ud af Beboernes Lomme, men forsaavidt det frivilligt gives af Kommunens Bestyrelse, faar det atter et frivilligt Præg, og saa kan det ikke længere kaldes en aldeles tvungen Understøttelse. Jeg haaber derfor, at dette Tilskud fra Kommunens Kasse fremdeles kan vedblive at tilflyde de Fattiges Kasse, ja, ikke alene, at der ikke for Fremtiden kunde behøves Amtsrådets Bevilling for et saadant Tilskud, men at ogsaa Kommunens Bestyrelse selv kan bevilge det, ja maasse endogsaa blive forpligtet til at yde det af samme Størelse som det Bidrag, der gives frivilligt til de Fattiges Kasse. Hvad der derimod under særdeles haarde Vilkaar, s. G. Misværet og Dyrtid yderligere kunde gjøres fornydend for at opretholde den Del af de Fattige, som man nødig vilde have skulde gaa ind under det tvungne Fattigvæsen, for saadant yderligere Tilskud, var det maaste rimeligt, at Amtsrådets Bevilling behøvedes. Ved Siden af et saadant Tilskud til de Fattiges Kasse var det ønskeligt, om der tillige ad Lovgivningsveien kunde sikres den bedre Indkomster, end den nu har. Der er allerede af det ærede Medlem for Hifted Amts 4de Valgkreds (Schjærring) gjort Hentydning til, at Brændevinsafgiften, som tilflyder Staten, passende kunde flyde ind i de Fattiges Kasse. Jeg vil hertil knytte et Tillæg i samme Retning, nemlig at den Del, som af Brændevinsafgiften tilflyder Kommunen, gaar ind i de Fattiges Kasse. Det er en Indtægt, som Kommunens Kasse i de senere Aar har faaet uden nogen som helst Udgift for Kommunens Beboere; at de skulde afse den til de værdige Trængende i Kommunen, vilde jeg ikke finde upassende. Naar Kommunens Kasse fik disse to Indtægter til dem, den allerede har, og det saa blev lagt i Kommunens Haand hovedsagelig selv at ordne denne Sag — for det er dette, hvorom det gjælder, naar vi skulle have Kommunens Beboere med — saa skulle vi lade dem hver paa sit Sted, hver i sin Kommune, ordne sig saa vidt muligt frit, og da skulle vi nok se, at de med en hel anden Interesse ville omfatte denne Sag. Naar man først faar de Midler, som ere lovbestemte, er der Noget at virke med, og saa kan det blive til Noget, naar Kommunen selv faar Interesse for Sagen. Hvor vidt imidlertid den høitærede Indenrigsminister vil være tilbøjelig til at give Kommunerne en saadan Frihed, vide vi endnu ikke, men det bedste Haab i saa Henseende kan jeg ikke have, naar jeg ser hen til § 33 i Lovudkastet. I denne Paragraf bestemmes det, at Fattigbestyrelsen paa Landet er underkastet Tilsyn af Amtsrådet med Hensyn til

Forsørgelses- og Arbejdsanstaltens Benyttelse o. s. v., og at Tilsynet kan udøves af en Tilsynsmand paa Amtsrådets Begne og paa dets Bekostning. Jeg tror ikke, at det er heldigt, naar vi skulle til at gaa over til en Omordning af vort Fattigvæsen, da at have en saa simpel Mening om de kommunale Bestyrelser, at de behøve et saadant Tilsyn. Det vil være i deres egen Interesse at indrette Forholdet saa godt som muligt. Der er en anden Klasse af Mebborgere, som trænge mere til et haardt Tilsyn i saa Henseende, og det er de Husarme. Det er ofte Tilfældet, at saadanne Familier, som faae en lille Understøttelse af Kommunen, have et daarligt Hjem. I mange Familier, som slet ingen Understøttelse faae, bo i yderst daarlige og usunde Boliger; disse Familier trænge ulige haardere til Tilsyn og Hjælp i saa Henseende, i Fald det kunde overkommes. Men at Kommunalbestyrelsen, der dog skulde være valgt ud af Kommunens bedste Mænd, ikke skulde sørge for, at de Fattige have en nogenlunde hyggelig, sund og luftig Bolig, derom er vist ingen Tvivl, og jeg frygter for, at naar den høitærede Indenrigsminister ikke tør betro Kommunens Beboere saa meget, tør han heller ikke betro Kommunen selv at ordne sit frie Fattigvæsen. Det er altsaa mit Ønske, at Loven om fri Fattigunderstøttelse maa sættes foran i Fattigloven, for at vise Befolkningen den Vej, ad hvilken vort Fattigvæsen bør udvilles sig. Derfor skulle vi tillægge det frie Fattigvæsen saa stor Betydning som mulig og give det alle de Indkomster, som vi overensstemmende med de gjældende Love, og navnlig overensstemmende med Grundlovens § 84, kunne tillægge det. Derhos bør Kommunerne, saaledes som det allerede gjentagne Gange er bemærket, have en udstrakt Frihed i denne Sag. — Hvad angaar de enkelte Paragrafer i Lovforslaget, da ere de væsentligste af dem gennemgaaede. Med Hensyn til § 12 kan jeg være enig med dem, der bestemte modsætte sig, at Børn skulde have mindste Forpligtelse lige overfor deres Forældre. Det vil i mange Tilfælde kunne hindre Forbindelser, som Børnene ellers kunde komme ind i, naar det vides, at de bære et saadant Ansvar med sig til deres fattige Forældres Forsørgelse. Hvorvidt man kunde udstrække Forældrenes Forpligtelse overfor Børnene for Exempel til disses 25 Aar, for saa vidt de ere ugifte og ikke i selvstændig Stilling, tør jeg ikke nu udtale nogen afgjørende Mening om; men saameget er vist, at Forældrene ere Børnene nærmere end Kommunen er det, og maaste de selv kunne have nogen Skyld i, at deres Børn ere komne saaledes paa Altvæite, at de ved egen Brøde falde det Offentlige til Byrde. Hvad Siden for at vinde Forsørgelsesret angaar, da maa jeg bestemt holde paa de 5 Aar. Jeg kan ikke tillægge, hvad der blev anført af min ærede Sidsmand til venstre (Schjærring) til Fordel for Rjæstæderne, idet jeg er overbevist om, at disse tiltage